IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 13)**
- **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 29)**

z dnia 21 lipca 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 13)

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 29)

21 lipca 2020 r.

Komisje: Spraw Zagranicznych oraz Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradujące pod przewodnictwem posła **Zbigniewa Raua (PiS)**, przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych, zrealizowały następujący porządek obrad:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Argentyńską o ekstradycji, podpisanej w Buenos Aires dnia 5 grudnia 2019 r. (druk nr 433).

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Wawrzyk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, **Marcin Romanowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami oraz **Beata Mazurek** poseł do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Łukasz Andrzejczyk**, **Piotr Babiński**, **Daniel Kędzierski**, **Artur Kucharski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Przemysław Sadłoń** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Witam panie i panów posłów, z panem przewodniczącym Markiem Astem na czele. Witam pana ministra… Czy jest pan minister Wawrzyk? Za chwilę powitam pana ministra Piotra Wawrzyka, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, a teraz witam obecnego w sali pana ministra Marcina Romanowskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości. Witam również pozostałych gości przybyłych na nasze posiedzenie.

Informuję, że posiedzenie zostało zwołane przez marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Proszę członków Komisji o zalogowanie się do systemu głosowania i naciśnięcie dowolnego przycisku, a więc – „za", „przeciw" bądź „wstrzymuję się", w celu potwierdzenia obecności. Szanowni państwo, proszę w tej kwestii się nie spieszyć, bo mamy na to dwie minuty. Ogłaszam koniec głosowania i proszę o wyniki. Dziękuję. Informuję, że w posiedzeniu uczestniczy 42 posłów z obydwu komisji. W związku z powyższym stwierdzam kworum.

Doręczony państwu porządek obrad obejmuje pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Argentyńską o ekstradycji, podpisanej w Buenos Aires dnia 5 grudnia 2019 r., druk nr 433. Żeby uczestniczyć w dyskusji należy zalogować się w aplikacji Polycom. Dane dostępu otrzymali państwo w poczcie elektronicznej. Projekt z druku nr 433 został skierowany do naszych komisji do pierwszego czytania przez marszałek Sejmu w dniu 19 czerwca bieżącego roku. Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie przez wnioskodawcę, pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawcy bądź wnioskodawców oraz dyskusję w sprawie ogólnych zasad projektu. Wszyscy państwo otrzymali opinię Biura Analiz Sejmowych do druku nr 433, przygotowaną przez panią Dorotę Olejniczak. Teraz proszę

przedstawiciela rządu, pana ministra Piotra Wawrzyka, który właśnie do nas dołączył, witamy panie ministrze, o uzasadnienie projektu z druku nr 433. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, w dniu 5 grudnia 2019 r. została podpisana w Buenos Aires umowa między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Argentyny o ekstradycji. W stosunkach między tymi państwami brak jest umowy dwustronnej czy wielostronnej, która regulowałaby problematykę ekstradycji. Ustawodawstwo Argentyny, przy braku podstaw traktatowych, nie przewiduje możliwości wydawania osób na wnioski organów innych niż sądowe. Tym samym polskie prokuratury nie mogą skutecznie występować z wnioskami o wydawanie osób z terytorium Argentyny. Umowa, określając zasady wzajemnego wydawania osób, stworzy zatem podstawę traktatową do współpracy, umożliwiając polskim sądom i prokuraturom prowadzenie postępowań ekstradycyjnych mających na celu wydawanie z Argentyny osób, wobec których toczy się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej postępowanie karne.

Umowa przewiduje obowiązek ekstradycji osób znajdujących się na terytorium jednej ze stron na wniosek drugiej strony, jeżeli osoby te są ścigane w celu przeprowadzenia przeciwko nim postępowania karnego lub w celu wykonania orzeczonej kary. Podstawę wydania stanowią przestępstwa, które zgodnie z prawem obu stron zagrożone są karą pozbawienia wolności lub innego środka polegającego na pozbawieniu wolności o maksymalnym wymiarze co najmniej dwóch lat lub karą surowszą. Dopuszcza się przy tym także ekstradycję sprawców przestępstw skarbowych, bez względu na różnice istniejące w przepisach podatkowych, celnych, dewizowych i innych skarbowych obu państw. Z punktu widzenia ochrony interesów wymiaru sprawiedliwości ważną regulację zawiera art. 29 ust. 4 umowy, przewidujący, iż będzie ona stosowana do przestępstw popełnionych także przed jej wejściem w życie. Tym samym polskie prokuratury i sądy będą mogły występować z wnioskami o ekstradycję niezależnie od daty popełnienia zarzucanego danej osobie czynu. Skutki finansowe wynikające z ratyfikacji i wejścia w życie umowy nie będą znaczne w skali budżetu państwa. Zobowiązania strony polskiej będą bowiem finansowane w ramach limitu wydatków właściwych dysponentów części budżetowych, czyli ministra sprawiedliwości prokuratora generalnego i nie będą stanowiły tytułu do zwiększenia wydatków.

Szanowni państwo, umowa między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Argentyńską o ekstradycji odpowiada standardom międzynarodowym w tym zakresie, a w szczególności Konwencji o ekstradycji, sporządzonej w Paryżu w dniu 13 grudnia 1957 r., której postanowieniami Polska jest związana od 1993 r. i protokołami dodatkowymi do tej konwencji. Wzorowana jest również na innych obowiązujących i wiążących Polskę umowach dwustronnych o ekstradycji. Fakt podpisania umowy wpisuje się także w kierunki polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej, zmierzające do pogłębiania współpracy z krajami Ameryki Południowej. Ratyfikacja umowy i następujące po niej wejście w życie przyczyni się do zwalczania przestępczości i poszerzenia bazy traktatowej dla współpracy wzajemnej. Umowa normuje kwestie uregulowane w Rzeczypospolitej aktami rangi ustawowej, takimi jak ochrona danych osobowych czy kwestie dotyczące wymiaru sprawiedliwości, ale też wolności praw i obowiązków obywatelskich, określonych w konstytucji. Stąd też podlega ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie i na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 Konstytucji Rzeczypospolitej. Umowa zawiera przepisy samowykonalne i nie będzie zachodziła konieczność dokonywania zmian prawa wewnętrznego.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w związku z powyższym wnoszę o przyjęcie projektu ustawy o ratyfikacji umowy między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Argentyńską o ekstradycji, podpisanej w Buenos Aires dnia 5 grudnia 2019 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Teraz proszę pana ministra Marcina Romanowskiego o uzupełnienie uzasadnienia projektu z druku nr 433. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marcin Romanowski:

Bardzo dziękuję szanowny panie przewodniczący. Szanowne panie posłanki, szanowni panowie posłowie, dodam tylko gwoli uzupełnienia dwie czy trzy rzeczy. Pierwsza wydaje się również istotna, a mianowicie na wniosek strony argentyńskiej, której ustawodawstwo zawiera możliwość wydawania własnych obywateli, w odrębnym przepisie uregulowana została ta problematyka, to jest w art. 6 umowy. Ta regulacja jest zgodna z art. 55 konstytucji i w efekcie strona Polska w tych przepisach zagwarantowała sobie prawo odmowy wydania własnych obywateli. Uregulowane zostały również kwestie tak zwanej ekstradycji uproszczonej, czyli w przypadku, kiedy mamy do czynienia z pisemną zgodą na wydanie przez osobę podlegającą wydaniu, możliwe są uproszczone procedury i odstąpienie od skomplikowanego postępowania. Wówczas postępowanie to jest krótsze i gwarantuje mniejsze koszty, ale oczywiście zapewnia również kwestię gwarancji procesowych podejrzanym czy oskarżonym, więc odpowiednie standardy są również zapewnione.

Gwoli jeszcze przekazania pewnych danych dotyczących liczby tych postępowań, to z danych Prokuratury Krajowej wynika, że obecnie toczą się cztery postępowania o wydanie obywateli RP przebywających na terytorium Argentyny. Argentyna w latach 2016–2020 nie wystąpiła z żadnym wnioskiem o wydanie do władz RP na poziomie postępowania przygotowawczego. Z danych Ministerstwa Sprawiedliwości, które zajmuje się wnioskami pochodzącymi od sądów, wynika, że obrót z Argentyną utrzymuje się na poziomie jednego czy dwóch wniosków rocznie. W latach 2018–2020 były cztery takie postępowania, w tym jeden wniosek pochodził z Argentyny. Przyłączając się do wniosku ministra spraw zagranicznych, chciałbym podkreślić, że podpisanie umowy, jej ratyfikowanie i możliwe wejście w życie przyczyni się niewątpliwie do zwalczania kultury bezkarności i rzeczywiście poszerzenia bazy traktatowej w taki sposób, że zarówno sądy, jak i prokuratury, będą miały szczególny i kompleksowy instrument, który stanowić będzie bazę do ekstradycji bez konieczności, jak to było dotychczas na poziomie postępowania przygotowawczego, odwoływania się do zasad wzajemności czy przedkładania dodatkowych gwarancji. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Szanowni państwo, otwieram dyskusję. Czy są zgłoszenia do dyskusji z sali bądź od pań i panów posłów, którzy zdalnie biorą udział w naszych obradach? Widzę pierwsze zgłoszenie pana posła Krystiana Kamińskiego. Bardzo proszę.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, tę umowę należy ocenić korzystnie, szczególnie w stosunku do stanu obecnego. Warto odnotować przy tym pozytywny kierunek rozwoju polskiej polityki zagranicznej, która dąży do pogłębienia współpracy z Ameryką Południową. To, o co chciałbym dopytać, to tryb konsultacji odnośnie do zachowania tajemnicy, mówimy o art. 24. Prosiłbym o rozwinięcie, w jaki sposób administrator ze strony polskiej ma ocenić poziom zabezpieczenia w Argentynie? Z tego, co państwo napisali, wynika, że analizują tylko prawodawstwo drugiej strony. Czy w tym zakresie stosowane będą jeszcze inne procedury, czy należy to jakoś inaczej rozumieć? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Kto z pań i panów posłów chciałby jeszcze zabrać głos? Nie ma dalszych zgłoszeń. W takim razie bardzo proszę, pan minister Romanowski czy…

Podsekretarz stanu w MS Marcin Romanowski:

Może poproszę o odpowiedź pana dyrektora Przemysława Domagałę z Ministerstwa Sprawiedliwości.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Zastępca dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Praw Człowieka MS Przemysław Domagała:

Dziękuję bardzo. Przemysław Domagała, zastępca dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Praw Człowieka. Na pytanie dotyczące tajemnicy danych, które mia-

łyby być przekazane drugiej stronie na podstawie umowy, chciałem powiedzieć, że ocena uwzględni wszystkie okoliczności konkretnej sprawy, nie tylko prawodawstwo, ale także praktykę. Trzeba mieć na względzie to, że dane osobowe mogą być przekazywane za granicę pod warunkiem, że partner zagraniczny zapewnia ich odpowiednią ochronę. Posiłkować się tutaj można regulacjami przyjętymi przez Unię Europejską w kontekście RODO, rozporządzenia o ochronie danych osobowych. Odnośnie do danych przekazywanych w trybie RODO, to Argentyna została umieszczona na tak zwanej białej liście państw, których prawo i praktyka, podkreślam, uważane są za spełniające standardy unijne. Odpowiadając na pytanie konkretnie powiem, że tak. Ocenie przy przekazywaniu danych podlegała będzie nie tylko treść prawodawstwa, ale także praktyka. Odnośnie do Argentyny mamy uzasadnione powody przypuszczać, że nie tylko prawo, ale także praktyka argentyńska pozwala na przekazywanie tam danych z tych względów, o których mówiłem wcześniej.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze. Tym samym zamykam dyskusję.

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu z druku nr 433. Stwierdzam, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego. Wnioskuję o niezwłoczne przystąpienie do rozpatrzenia projektu. Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy zatem do rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 433 w komisjach. Otwieram dyskusję. Czy przedstawiciele rządu chcą zabrać głos? Dziękuję. Czy ktoś z członków obydwu komisji chce zabrać głos? Dziękuję. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Dziękuję, nie mam uwag.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś zgłasza poprawki do tytułu ustawy? Skoro nie ma poprawek, to tytuł ustawy uznaję za rozpatrzony.

Czy są poprawki do art. 1? Nie ma poprawek. Art. 1 został rozpatrzony.

Czy są poprawki do art. 2? Nie ma poprawek. Art. 2 został rozpatrzony.

Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem sprawozdania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem sprawozdania Komisji o uchwaleniu przez Sejm projektu ustawy z druku nr 433 bez poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Kończymy głosowanie. Dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 39 posłów: za 37, nikt nie głosował przeciw, 2 osoby się wstrzymały. Stwierdzam, że komisje przyjęły sprawozdanie.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Pani przewodnicząca podnosi rękę, bardzo proszę.

Poseł Anna Milczanowska (PiS):

Panie przewodniczący, szanowne komisje, proponuję, aby posłem sprawozdawcą został pan przewodniczący Zbigniew Rau.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję. Zgodnie z procedurą powinienem zapewnić, że się zgadzam bądź odrzucam sugestię pani poseł. Wyrażam zgodę, a teraz muszę dalej kontynuować. Czy ktoś z pań i panów posłów jest przeciwko powierzeniu mi funkcji sprawozdawcy? Dziękuję. Nie słyszę. Stwierdzam, że obydwie komisje wybrały w mojej osobie sprawozdawcę bez głosu sprzeciwu, za co bardzo dziękuję. Informuję, że na tym porządek obrad został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia zostanie wyłożony do przejrzenia w sekretariatach komisji.

Informuję, że Komisja Spraw Zagranicznych zbiera się jutro o godzinie 15.00 celem przesłuchania kandydatów na ambasadorów Rzeczypospolitej Polskiej w Rosji, Szwajcarii i Nowej Zelandii. Na jutrzejszym posiedzeniu Komisja Spraw Zagranicznych przyjmie plan pracy na kolejne półrocze. Projekt tego planu zostanie dziś państwu przesłany na skrzynki mailowe. Proszę o zapoznanie się z nim i ewentualne zgłaszanie dodatkowych propozycji do planu pracy przed lub w trakcie jutrzejszego posiedzenia Komisji. Zamykam posiedzenie Komisji, dziękuję państwu.